

THE
WORLD
BANK

Dự án VnSAT - Chuyển đổi nông nghiệp bền vững

NGÀNH CÀ PHÊ

Tháng 6/2018

TIN NỔI BẬT TRONG THÁNG

- ✚ Trong tháng 06/2018, giá cà phê quốc tế giảm 2,4 – 2,5% trên cả 2 sàn kỳ hạn London (Robusta) và sàn NewYork (Arabica)
- ✚ Tồn kho tại các cảng của Hoa Kỳ trong tháng 05/2018 tăng 135.030 bao so với tháng trước
- ✚ Xuất khẩu cà phê tại Colombia tăng 14,4%, trong khi tại Brazil, Indonesia, Honduras và Uganda giảm lần lượt 34,7%, 73,5%, 20% và 21,89% trong tháng 05/2018
- ✚ Giá cà phê nhân xô thu mua nội địa tại Đắk Lắk và Lâm Đồng trong tháng 6 giảm theo xu hướng giá thị trường quốc tế
- ✚ Việt Nam xuất khẩu cà phê 6 tháng đầu năm 2018 ước đạt 1.042 nghìn tấn và 2,01 tỷ USD, tăng 11% về khối lượng nhưng giảm 4,7% về giá trị so cùng kỳ năm 2017.
- ✚ Dự kiến xuất khẩu cà phê tháng tới tăng do xuất khẩu phục hồi từ Brazil và các nước sản xuất tháng 10 xuất hết hàng tồn kho cuối vụ.

THỊ TRƯỜNG THẾ GIỚI

Biến động giá

Giá chỉ số cà phê của ICO bình quân tháng 06/2018 đạt 2.438 USD/tấn, giảm 2,4%, và vẫn thấp hơn 9,6 % so với cùng thời điểm năm 2017.

Trong đó, giá các nhóm cà phê đều giảm với mức giảm mạnh nhất ở nhóm cà phê chè Brazil với 3,5%, tiếp theo lần lượt là nhóm cà phê Robusta giảm 3%, nhóm cà phê ướt Colombia giảm 1,1% và nhóm cà phê ướt khác giảm 1,04%.

Tháng 06/2018, giá cà phê Arabica bình quân trên sàn New York đạt 2.565 USD/tấn, giảm 2,4% so với tháng 05/2018 và vẫn thấp hơn 8,6% so với cùng kỳ năm 2017.

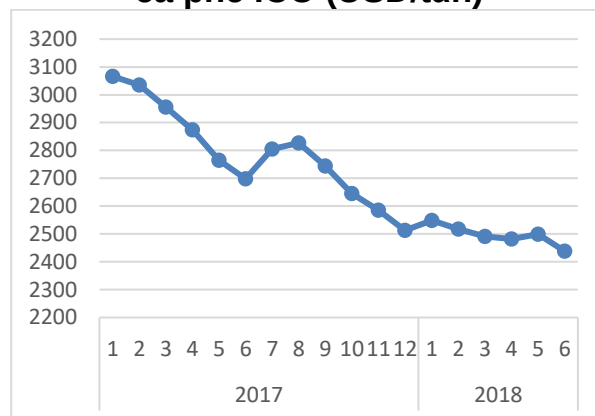
Cùng xu hướng, giá cà phê Robusta bình quân tháng 06/2018 trên sàn London giảm 2,5% so với tháng trước, đạt 1.719,7 USD/tấn, vẫn thấp hơn 15,8% so với tháng 06/2017.

Nguyên nhân chính khiến giá cà phê giảm trên cả 2 sàn giao dịch do 2 nước sản xuất lớn là Brazil và Indonesia đang bước vào thu hoạch cà phê niên vụ mới và nguồn cung cà phê trên thị trường quốc tế vẫn đang dồi dào.

Biến động tồn kho

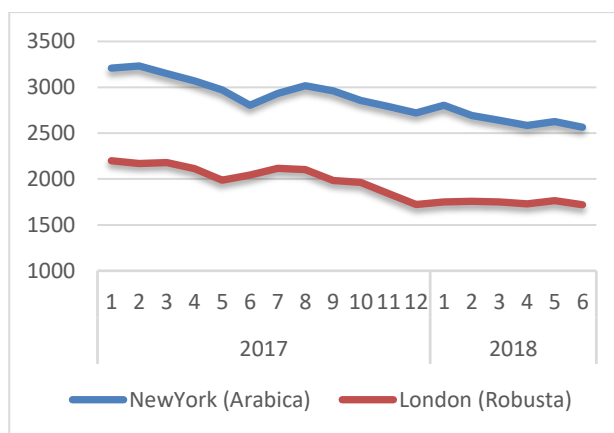
Trong tháng 06/2018, Hiệp hội cà phê xanh Hoa Kỳ đã công bố lượng cà phê dự trữ tại các kho đến cuối tháng 05/2018, theo đó tổng tồn kho cà phê tại các kho trên khắp Hoa Kỳ tiếp tục tăng 135.030 bao so với cuối tháng trước nhưng giảm 246.929 bao so với cùng kỳ năm ngoái, tương đương mức giảm 3,5%.

Hình 1: Biểu đồ biến động giá chỉ số cà phê ICO (USD/tấn)

Nguồn: ICO

Hình 2: Biểu đồ biến động giá trên 2 sàn LB, NY (USD/tấn)

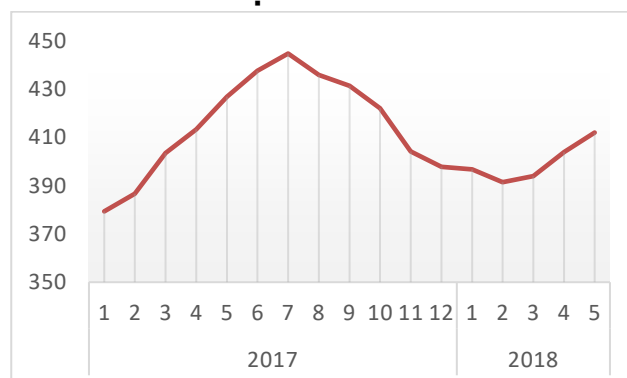
Nguồn: Theice.com

Trong tháng 6, Liên đoàn Cà phê châu Âu (ECF) báo cáo tồn kho cà phê tại các kho cảng ở Bỉ, Đức, Pháp và Ý trong tháng 4/2018 đạt 11,2 triệu bao, tăng 3,19% (tăng 345.567 bao) so với cùng kỳ năm ngoái. Theo ước tính, lượng tồn kho này đủ dùng cho tiêu thụ cà phê rang xay tại châu Âu trong 13 tuần.

Như vậy, lượng cà phê tồn kho vẫn đủ cung ứng cho thị trường trong 3 tháng nữa sẽ khiến giá cà phê khó có thể tăng trong thời gian tới.

Hình 3: Biến động tồn kho cà phê tại USA – ĐVT: triệu tấn

Nguồn: Hiệp hội cà phê xanh Hoa Kỳ

Xuất khẩu

Thị trường xuất khẩu cà phê trong tháng 05/2018 biến động giảm tại hầu hết các nước xuất khẩu lớn. Cụ thể:

Brazil: Bộ thương mại Brazil cho biết, xuất khẩu cà phê nước này trong tháng 5/2018 đạt 1.413.717 bao, giảm 38,42% (882.306 bao) so với cùng kỳ năm ngoái [2]. Trong khi đó, Hiệp hội Xuất khẩu Cà phê Brazil (Cecafé) báo cáo xuất khẩu cà phê tháng 5 của Brazil đạt 1,7 triệu bao cà phê trong tháng 5, thu về kim ngạch 258,6 triệu USD, giảm 34,7% về khối lượng so với cùng kỳ năm ngoái. Nguyên nhân chủ yếu của việc giảm mạnh lượng cà phê xuất khẩu trong tháng là do tình trạng đình công kéo dài 10 ngày của tài xế xe tải tại nước này. [1]

Colombia: Liên đoàn người trồng cà phê Colombia cho biết, xuất khẩu cà phê của Colombia trong tháng 5 tăng 14,4% lên mức 961 nghìn bao, đưa mức lũy kế xuất khẩu cà phê 8 tháng đầu niên vụ 2017/18 đạt 8,8 triệu bao, giảm 4,39% so với cùng kỳ niên vụ trước do xuất khẩu 7 tháng đầu niên vụ giảm liên tục. [2]

Indonesia: Xuất khẩu cà phê tại Indonesia trong tháng 5 đạt 74.193 bao, giảm mạnh 73,5% (205.780 bao) so với cùng kỳ năm ngoái. Lũy kế xuất khẩu cà phê Indonesia trong 8 tháng đầu niên vụ 2017/18 đạt 884.096 bao, giảm 68,71% so với cùng kỳ niên vụ trước. [2] Nguyên nhân xuất khẩu cà phê Indonesia giảm liên tục là do sản lượng cà phê trong nước giảm và nhu cầu tiêu thụ nội địa tăng cao. [8]

Uganda: Cơ quan Phát triển Cà phê quốc gia Uganda cho biết, xuất khẩu cà phê nước này trong tháng 5/2018 đạt 319.035 bao, kim ngạch thu về đạt 34,13 triệu USD, giảm 21,89% về lượng và 27,68% về giá trị so với cùng kỳ năm ngoái. Trong

đó, xuất khẩu cà phê Robusta đạt 218.752 bao, giá trị đạt 21,8 triệu USD và xuất khẩu cà phê Arabica đạt 100.283 bao, giá trị đạt 12,33 triệu USD. [2]

Honduras: Xuất khẩu cà phê nước này trong tháng 5 đạt 805.166 bao, giảm 20% so với cùng kỳ năm ngoái. Như vậy, lũy kế xuất khẩu cà phê 8 tháng đầu niên vụ 2017/18 của Honduras đạt 4,96 triệu bao. Theo ước tính của IHCAFE, xuất khẩu cà phê trong 4 tháng cuối niên vụ cà phê này sẽ đạt 2,44 triệu bao, đưa tổng xuất khẩu cà phê Honduras niên vụ 2017/18 đạt 7,4 triệu bao. [2]

Dự kiến trong tháng tới, xuất khẩu cà phê tại Brazil sẽ tăng mạnh nhờ cuộc đình công của những người lái xe tải chở hàng đã kết thúc và cà phê niên vụ mới sẽ được giao dịch trên thị trường. Đồng thời, xuất khẩu cà phê các nước Colombia, Honduras và Uganda cũng sẽ tăng khi nông dân bán hết hàng tồn kho cuối vụ để chuẩn bị cho vụ thu hoạch mới vào cuối tháng 9 sắp tới. Tuy nhiên, xuất khẩu cà phê tại Indonesia vẫn tiếp tục giảm do nhu cầu thu mua của các nhà máy chế biến trong nước và tiêu thụ nội địa tăng.

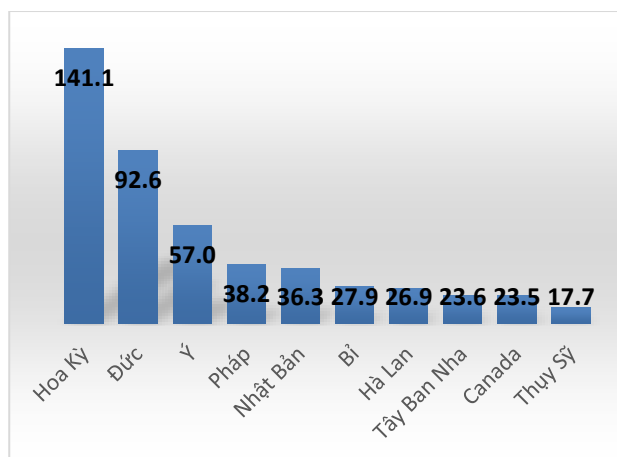
Nhập khẩu

Tình hình nhập khẩu cà phê toàn cầu tính đến tháng 03/2018 biến động tại một quốc gia nhập khẩu lớn như sau:

- Hoa Kỳ vẫn là quốc gia đứng đầu về nhập khẩu cà phê nhân xô với 141,1 triệu tấn trong tháng 3, tăng 8,6% so với tháng trước nhưng giảm 9,97% so với cùng kỳ năm ngoái.
- Đứng vị trí thứ 2 về nhập khẩu cà phê nhân xô là Đức với 92,6 triệu tấn cà phê cập cảng Hamburg trong tháng 3, giảm 9,9% so với tháng trước và giảm 17% so với tháng 3/2017.
- Trong tháng này, Ý tiếp tục là nước nhập khẩu cà phê nhân xô lớn thứ 3 thế giới với 57 triệu tấn, tăng 28,7%

so với tháng trước và tăng 14% so với cùng kỳ năm 2017.

Hình 5: Top 10 thị trường nhập khẩu tháng 3/2018 (triệu tấn)

Nguồn: Trademap

Tình hình sản xuất

Tình hình sản xuất tại một số quốc gia trồng cà phê lớn trong tháng 05/2018 như sau:

Theo báo cáo của hãng Safras & Mercado tại Sao Paulo, thu hoạch cà phê tại Brazil đến thời điểm này ước đạt 18,8 triệu bao, tương đương 31% sản lượng cà phê niên vụ mới. Trong đó, nông dân trồng cà phê đã thu hoạch được khoảng 49% lượng cà phê Robusta Conilon và 25% lượng cà phê Arabica. Safras & Mercado cũng dự kiến sản lượng Robusta của Brazil năm nay sẽ tăng mạnh [10]. Trong khi đó, Viện Địa lý và Thống kê Brazil (IBGE) dự báo sản lượng cà phê Brazil niên vụ 2018/19 sẽ đạt 57,1 triệu bao, tăng 3,2% so với ước tính tháng trước. [3]

Liên đoàn người trồng cà phê Colombia cho biết, sản lượng cà phê thu hoạch trong tháng 5/2018 của nước này đạt 1,19 triệu bao, tăng 31,85% so với cùng kỳ năm ngoái. [10]

Tại Indonesia, sản lượng cà phê đã giảm khoảng 8% trong 5 năm vừa qua. Nguyên nhân khiến năng suất cà phê Indonesia giảm là do thời tiết thất thường, thiếu chăm sóc vườn cây và hoạt động chuyển đổi giống cây trồng của nông dân trồng cà phê tại nước này tăng do giá cà phê thấp [3]. Bên cạnh đó, nhu cầu tiêu thụ cà phê nội địa tại Indonesia tăng trưởng lên tục trong các năm gần đây khiến nước này thậm chí phải nhập khẩu thêm cà phê từ các nước khác, đặc biệt là từ đầu năm 2018 đến nay, lượng nhập khẩu cà phê từ Việt Nam đã tăng gần 10 lần so với cùng kỳ năm ngoái. [7]

Bộ nông nghiệp Hoa Kỳ (USDA) dự báo, sản lượng cà phê thế giới niên vụ 2018/19 sẽ tăng lên mức kỷ lục 171,2 triệu bao, trong đó sản lượng tại Brazil chiếm 60,2 triệu bao (tăng 9,3 triệu bao), tại Việt Nam chiếm 29,9 triệu bao (tăng 2%), Colombia đạt 14,5 triệu bao (tăng 100.000 bao), Indonesia đạt 11,1 triệu bao (tăng 4,72%)... Đồng thời, USDA dự báo tiêu thụ cà phê thế giới niên vụ tới cũng sẽ đạt mức kỷ lục 163,2 triệu bao. Như vậy, ước tính riêng sản lượng cà phê tại Brazil và Việt Nam cũng đủ cung cấp 55,2% lượng tiêu thụ cà phê toàn thế giới. [4]

Tổ chức Cà phê Quốc tế (ICO) ước tính sản lượng cà phê toàn cầu niên vụ 2017/18 đạt 159,66 triệu bao, tăng 1,2% so với niên vụ trước. Trong đó, sản lượng cà phê Arabica dự kiến đạt 97,43 triệu bao, giảm 4,6% và sản lượng Robusta ước đạt 62,24 triệu bao, tăng 12,1%. Dự báo của ICO thấp hơn dự báo của USDA 11,5 triệu bao chủ yếu do chênh lệch ước tính sản lượng cà phê tại nước sản xuất cà phê lớn nhất thế giới là Brazil. [9]

THỊ TRƯỜNG TRONG NƯỚC

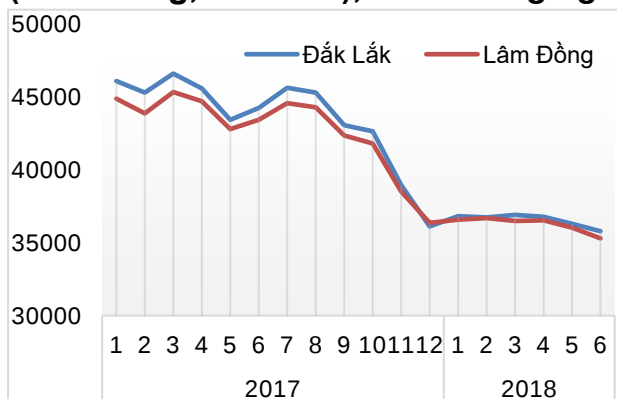
Biến động giá

Trong tháng 06, giá cà phê đại lý thu mua tại khu vực Tây Nguyên giảm nhẹ so với tuần trước. Trong đó, giá cà phê thu mua tại Đắk Lắk đạt 35.782 đồng/kg, giảm 1,4% so với tháng trước và vẫn thấp hơn 19% so với cùng kỳ năm ngoái. Giá cà phê thu mua tại đại lý ở Lâm Đồng đạt 35.295 đồng/kg, giảm 2% so với tháng trước và thấp hơn 22,3% so với cùng kỳ năm 2017.

Giá cà phê xuất khẩu giao ngay tại cảng Sài Gòn (FOB) trong tháng 06/2018 tiếp tục giảm theo xu hướng với giá cà phê Robusta trên sàn kỳ hạn London. Theo đó, giá FOB bình quân tháng 06/2018 giảm 3,56% xuống còn 1.580 USD/tấn, và vẫn thấp hơn 19,87% so với cùng kỳ năm ngoái.

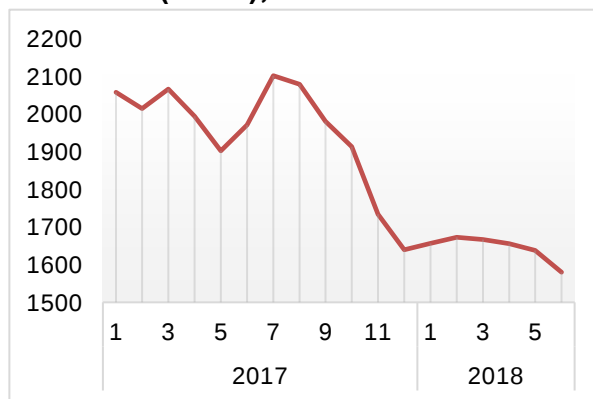
Theo nhận định của nhiều chuyên gia, một trong những nguyên nhân giá cà phê xuất khẩu Việt Nam giảm liên tục trong thời gian gần đây là do các nhà xuất khẩu chưa có phương án kinh doanh đối phó với quyết định của sàn giao dịch cà phê Robusta London về việc chuyển điều kiện giao hàng qua lan can tàu (FOB - Free on board) sang giao hàng lên xe tải/tàu hỏa (FOT-Free on truck/train) vào tháng 7 tới dù quyết định này đã được thông báo từ năm 2016. Theo đó, nếu người bán giao hàng theo FOT thì sẽ phải chịu thêm ít nhất 35 USD/tấn với chi phí lưu kho bãi, hao hụt trong quá trình vận chuyển, thủ tục xuất hàng lên xe tải/tàu hỏa... Hiện nay, giá cà phê xuất khẩu của Việt Nam đang bị trừ lùi ở mức 120 – 140 USD/tấn (trừ lùi là mức giá mà bên mua trừ vào giá của bên bán do vấn đề về chất lượng, thương hiệu...), như vậy, doanh nghiệp xuất khẩu cà phê chịu thiệt hại 20 – 40 USD so với trước đây (bình quân mức giá trừ lùi của cà phê xuất khẩu Việt Nam năm 2017 ở mức 90 – 100 USD) do ảnh hưởng của quy định này. [8]

Hình 7: Biến động giá cà phê nội địa (Lâm Đồng, Đắk Lắk), ĐVT: đồng/kg

Nguồn: CTV VnSAT

Hình 8: biến động giá cà phê xuất khẩu FOB (HCM), ĐVT: USD/tấn

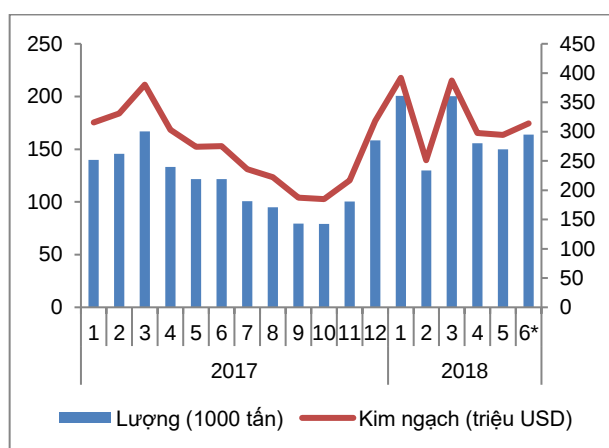
Nguồn: Bộ tài chính

Biến động xuất khẩu

Theo ước tính của Bộ NN và PTNT tháng 6/2018, xuất khẩu cà phê ước đạt 164 nghìn tấn với giá trị 314 triệu USD. Lũy kế 6 tháng đầu năm 2018, xuất khẩu cà phê ước đạt 1.042 nghìn tấn và 2,01 tỷ USD, tăng 11% về khối lượng nhưng giảm 4,7% về giá trị so cùng kỳ năm 2017. [7]

Hình 9: Biến động lượng và giá trị xuất khẩu

Nguồn: Tổng cục Hải quan

Đức và Mỹ vẫn là hai thị trường xuất khẩu lớn nhất của Việt Nam trong 5 tháng đầu năm 2018 với giá trị xuất khẩu lần lượt đạt 209 triệu USD (giảm 22,6% so với cùng kỳ 2017) và 174 triệu USD (giảm 26,9% so với cùng kỳ 2017). So với cùng kỳ năm 2017, giá trị xuất

khẩu cà phê 5 tháng đầu năm 2018 sang một số thị trường khác tăng mạnh như Indonesia tăng gấp trên 8 lần đạt 102 triệu USD, Nga tăng 76,8% (đạt 84 triệu USD), Philippines tăng 54,1% (đạt 65 triệu USD), Angiêri tăng 10,8% (đạt 64 triệu USD), Nhật Bản tăng 5,8% (đạt 101 triệu USD). [7]

Việt Nam và Indonesia là hai quốc gia sản xuất cà phê lớn trong top 4 thế giới. Tuy nhiên, trong khi Indonesia đứng thứ 3 thế giới về xuất khẩu cà phê hòa tan với giá trị gia tăng cao thì cà phê Việt Nam xuất khẩu có đến 90% là sản phẩm thô, giá trị gia tăng thấp. Do vậy, khi giá cà phê thế giới sụt giảm, ngay lập tức ảnh hưởng tiêu cực đến các doanh nghiệp xuất khẩu của Việt Nam [8]. Theo số liệu của Tổng cục Hải quan, trong tháng 5/2018, xuất khẩu cà phê hòa tan Việt Nam đạt 41,7 nghìn tấn, kim ngạch thu về đạt 160,95 triệu USD, tăng 23,5% về lượng và tăng 19,6% về giá trị. Trong khi cà phê thô (Robusta) là chủng loại xuất khẩu chủ lực của Việt Nam lên đến 605.000 tấn, đạt giá trị 1,1 tỷ USD, tăng lượng là 16,3% nhưng giá trị chỉ tăng 2,7% so với cùng kỳ năm 2017. [7]

Tình hình sản xuất

Trong tháng 6/2018, câu lạc bộ xuất khẩu cà phê hàng đầu Việt Nam (CLB G20) đã đưa ra định hướng kinh doanh, xuất khẩu cà phê trong 6 tháng cuối của năm 2018 như sau: các doanh nghiệp và nông dân không bán ở ạt khi giá thấp vì trong thời gian cuối vụ hàng tồn không còn nhiều, các công ty xuất khẩu không nên ký hợp

đồng giá trừ lùi trên 70 USD (loại Robusta 5% đen vỡ) nhằm đảm bảo lợi ích chung cho ngành cà phê Việt Nam. [8]

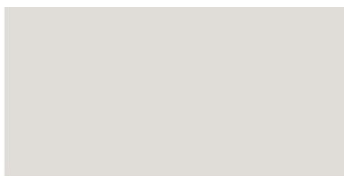
Ngân hàng Rabobank của Hà Lan dự báo sản lượng cà phê Việt Nam trong niên vụ 2017/18 sẽ đạt mức cao kỷ lục, ước tính thu hoạch khoảng 28,7 triệu bao. Sản lượng cà phê Việt Nam niên vụ 2018/19 có thể thậm chí còn có thể cao hơn do hiện tượng thời tiết La Nina có thể mang hơi ẩm sớm đến vùng Tây Nguyên. [8] Trong khi đó, Bộ Nông nghiệp Hoa Kỳ USDA cũng dự báo sản lượng cà phê Việt Nam niên vụ 2017/18 đạt 29,3 triệu bao (tăng 9,74%) và sản lượng niên vụ 2018/19 sẽ đạt 29,9 triệu bao. [4]

Theo tin từ cộng tác viên dự án VnSAT tại các tỉnh Tây Nguyên, nông dân hiện nay đang tích cực chăm sóc, cắt tỉa cành, đảm bảo nguồn nước tưới tiêu và phòng trừ sâu bệnh cho cây cà phê đang trong giai đoạn nuôi quả hiện nay. Nhờ vậy, tình hình dịch bệnh trên cây cà phê tại các tỉnh Tây Nguyên hiện nay giảm nhẹ so với niên vụ trước. Cụ thể, tại các tỉnh Đắk Lak và Lâm Đồng, các dịch bệnh chính như sâu đục thân gây ra tỷ lệ hại 4-20%, rệp sáp gây tỷ lệ hại 3-12%, rỉ sắt gây tỷ lệ hại 6-14%, khô cành, khô quả gây tỷ lệ hại 9-16%... [6]

Nguồn tham khảo

- [1] Báo cáo tình hình xuất khẩu cà phê Brazil tại trang web cecafe.com.br
- [2] Báo cáo tình hình thị trường cà phê thế giới năm 2018 tại trang web agra-net.com
- [3] Thông tin thị trường cà phê thế giới tại trang web reuters.com
- [4] Báo cáo thị trường cà phê các nước và thế giới năm 2018 tại trang web fas.usda.gov/commodities/coffee
- [5] Thông tin từ Chi cục Trồng trọt và BVTV các tỉnh Tây Nguyên
- [6] Thông tin từ cộng tác viên dự án VnSAT tại các tỉnh Tây Nguyên
- [7] Thông tin thống kê định kỳ từ Tổng cục Hải quan Việt Nam tại trang web customs.gov.vn
- [8] <http://giacaphe.com/>
- [9] Báo cáo thị trường cà phê thế giới tại trang web ico.org
- [10] Báo cáo thị trường cà phê tại trang web scasa.co.za

Bản tin được thực hiện bởi **AGROiNFO**

VIỆN CHÍNH SÁCH VÀ CHIẾN LƯỢC PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP NÔNG THÔN

TRUNG TÂM THÔNG TIN PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP NÔNG THÔN

Địa chỉ: 16 Thụy Khuê, Tây Hồ, Hà Nội

Email: info@agro.gov.vn

Website: www.agro.gov.vn